

Maandelijks nieuwsbrief van de Postzegelvereniging 'Postfris '68' Vleuten – De Meern.
Aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen.

Website: www.pf68.nl

Wilt u een wijziging van uw emailadres z.s.m. aan Marco Dijkhuizen doorgeven?
U blijft dan verzekerd van een juiste ontvangst van de Nieuwsbrief.

Bijeenkomsten:

Met uitzondering van juli en augustus, op de 3^e *dinsdag* van de maand (tenzij anders aangegeven) in 'De Schalm', Oranjelaan 10, De Meern, vanaf 19:00 uur.

Contributie 2022 incl. Nieuwsbrief per mail: € 18,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 9,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 43,65 per jaar.

Contributie 2022 incl. Nieuwsbrief per post: € 28,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 19,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 53,65 per jaar.

Contributie gaarne overmaken naar rekening NL82 INGB 0002 2578 68 t.n.v. Postfris '68, Vleuten of contant betalen op de verenigingsavond.

Beëindiging lidmaatschap: Voor 1 december schriftelijk of per email aan de ledenadministratie.
Marco Dijkhuizen, Wilhelminalaan 5, 3451 HJ Vleuten, e-mail: marco@mdijkhuizen.nl.

Data verenigingsavonden 2022 (onder voorbehoud)

20 september	veiling + verloting
18 oktober	veiling
15 november	veiling + AV begroting
13 december*	veiling + (kerst)verloting Let op! 2^e dinsdag van de maand

Data verenigingsavonden voorjaar 2023 (onder voorbehoud)

17 januari	veiling
21 februari	veiling + verloting
21 maart *	algemene vergadering + veiling
18 april	veiling + verloting
16 mei	veiling
20 juni *	veiling + verloting

*= wisseling stuiverboeken

Verzamelbeurs van 9.00 tot 14.30 uur: Zaterdag 29 oktober 2022 en zaterdag 1 april 2023.

Van de voorzitter

Beste leden,

Ons zomerreces zit er op. Op een enkeling na, die nog even elders van de warme zonnestrallen aan het genieten is, is iedereen weer terug van vakantie.

Hopelijk heeft u een fijne zomervakantie gehad, al was het op sommige dagen wel eens een beetje te warm om nog iets te doen, laat staan een postzegel beet te pakken.

Inmiddels is het bestuur begonnen met het maken van plannen voor het nieuwe seizoen en we hopen dat deze plannen gewoon door kunnen gaan en dat een nieuwe ervaring van het Coronavirus geen roet in het eten zal gooien.

Wat zijn de plannen voor het postzegelseizoen 2022/2023?

Zoals gebruikelijk houden wij u maandelijks (behalve tijdens de vakantieperiode) op de hoogte van het wel en wee van onze vereniging door middel van onze nieuwsbrief **de Zegelaar** en via onze **website www.pf68.nl**.

De redactie van de Zegelaar heeft tijdens de zomerstop nieuwe energie opgedaan en gaat er weer met frisse moed tegenaan om onze nieuwsbrief maandelijks in uw (digitale) brievenbus te kunnen stoppen. Wij zijn erg blij met de vaste inzenders van kopij, maar ook úw bijdrage is en blijft nog altijd welkom.

In de Zegelaar vindt u ook dit seizoen weer een **ladderprijsvraag**. Test uw filatelistische kennis, bekijk de zegels eens wat intensiever en wie weet levert dat ook nog een leuk prijsje op.

Onze **verenigingsavonden** houden we steeds, op een enkele uitzondering na, op de derde dinsdag van de maand in de Schalm.

Zoals gewoonlijk staan op deze avonden de kratten met **stuiverboeken** op de tafels achter in de zaal en ruilen we na enkele maanden met de kratten van onze zusterverenigingen. Voor dit seizoen zijn al onze kratten inmiddels gevuld maar inleveren voor het seizoen 2023/2024 kan natuurlijk al wel, want u weet het: vol=vol. Lever ze in bij Gert, David of een van de andere bestuursleden.

Op onze verenigingsavonden is, zoals gewoonlijk, een vaste plek ingeruimd voor **de veiling**. In september geniet onze veilingmeester nog even van een welverdiende vakantie, maar tijdens die hele warme dagen in augustus heeft hij toch nog kans gezien om een leuke veiling voor u klaar te zetten. Gevarieerd en goed veilingmateriaal is nog steeds welkom. Inleveren kan bij de bestuursleden, op de verenigingsavond en natuurlijk ook bij de veilingmeester zodra hij weer terug is van vakantie.

Vanaf half september zal ook de **rondzending** weer van start gaan. Gelukkig hebben we na onze oproep om boekjes in te zenden, een flink aantal nieuwe boekjes van onze leden ontvangen, waarvoor hartelijk dank. Ook dit keer ontvingen we weer een grote partij boekjes van onze collega's uit de Bilt en van enkele niet-leden, zodat we een groot aantal rondzenddozen kunnen laten rondgaan. Toch blijft onze oproep, om in een verloren uurtje eens een boekje te maken, staan, zodat wij ook volgend seizoen onze rondzenddienst volop kunnen laten doordraaien.

Dit seizoen staat ook het organiseren van twee **beurzen** (najaar en voorjaar) op het programma. De beurzen zullen worden gehouden van 9.00 uur tot 14.30 uur en een tafel reserveren is **gratis**. Zoek uw dubbele zegels bij elkaar en neem voor het reserveren van een gratis tafel even contact op met Gert.

Onze **bibliotheek** staat weer geheel tot uw beschikking. Tijdens de verenigingsavonden kunt u diverse catalogi tegen een bescheiden prijsje lenen.

Zelf een catalogus, (insteek)album of iets anders op postzegelgebied nodig? Op de verenigingsavond is **Stampie** aanwezig om uw bestellingen op te nemen of uit te leveren.

En dan ons **jubiläum**.

In 2023 bestaan we 55 jaar. Tijd voor een feestje. Vanaf september gaan we kijken hoe we invulling kunnen geven aan deze heuglijke gebeurtenis.

Na onze eerste oproep hebben we al van diverse leden suggesties binnengekregen maar misschien heeft u nog wel een leuk idee of wilt u meedenken in de jubileumcommissie.

Laat het ons weten!!

Ik hoop u op dinsdagavond 20 september te ontmoeten.
Blijf gezond allemaal.

Janny Vierbergen

Ladderprijsvraag nr. 1 – september 2022

Er zullen telkens weer 10 vragen gesteld worden om uw postzegelkennis op proef te stellen. Iedere maand stellen wij een maandprijs ter beschikking en alle deelnemers aan de ladderprijsvraag ontvangen aan het eind van het seizoen een prijs. Hoe hoger op de ladder, hoe aantrekkelijker de prijs.

- Vraag 1 (2 punten): Het was me het weertje wel deze zomer. Vorig jaar zorgde veel regen voor wateroverlast, dit jaar was het op sommige dagen veel te warm.
Welk Nederlands zegel is gewijd aan een warme zomerdag?
- Vraag 2 (2 punten): Op het water was het heerlijk toeven deze zomer.
Welk Nederlands zegel is gewijd aan skûtjessile?
- Vraag 3 (3 punten): We blijven nog even op het water en varen mee in het bootje van de KNNV leden.
Op welk Nederlands zegel ziet u ons varen?
- Vraag 4 (3 punten): Het zijn weer hamsterweken bij een bepaalde supermarkt.
Op welk Nederlands zegel vinden we die hamster?
- Vraag 5 (5 punten): Op 16 augustus 1977 overleed Elvis Presley.
Welk Nederlands zegel is gewijd aan Elvis Presley?

- Vraag 6 (5 punten): Wat is een gele rijder en op welk Nederlands zegel vinden we die gele rijder?
- Vraag 7 (5 punten): De roeping van de mens is mens te zijn.
Wie schreef deze woorden en welk Nederlands zegel is daaraan gewijd?
- Vraag 8 (5 punten): Op 1 juli was de nationale herdenking van de afschaffing van de slavernij.
Eén van onze overzeese gebiedsdelen heeft daar een serie postzegels aan gewijd.
Kunt u deze serie vinden?
- Vraag 9 (10 punten): Over de opwarming van de aarde is tegenwoordig heel wat te doen.
Eén van onze overzeese gebiedsdelen wijdde daar een serie aan.
Kunt u deze serie vinden?
- Vraag 10 (10 punten): De NASA doet momenteel een poging om een raket te lanceren voor een reis naar de maan.
Ook in Nederland wordt onderzoek gedaan naar ruimtevaart.
Welk Nederlands zegel is aan ruimtevaart gewijd?

De oplossing van deze puzzel dient uiterlijk 30 september 2022 in ons bezit te zijn.

Oplossing sturen naar: janny@vierbergen.nl of naar Janny Vierbergen, Wielingenplein 17, 3522 PC Utrecht.

Ledenadministratie

Als nieuw lid hebben wij kunnen verwelkomen:

Dhr. W. van Ferwisga, Utrecht.

Mej. S.J. van der Vliet uit Harmelen en Dhr. P.J.R. van Haaren uit Vleuten hebben het lidmaatschap van Postfris '68 opgezegd.

Nieuwe postzegelcatalogus Nederland

Op 15 september 2022 verschijnt de nieuwe catalogus Nederland 2023 van de NVPH (Nederlandse Vereniging van Postzegelhandelaren). Dit jaar is het de beurt aan de Junior catalogus. Dat betekent, dat alleen de zegels van Nederland er in vermeld staan en niet die van de Overzeese gebieden.

Alle frankeerzegels zijn in kleur. De prijzen zijn aangepast aan de markt en er is nu ook een prijsstelling voor gebruikte blokken en velletjes. Bij de catalogus wordt blauwdruk nummer 20 gratis meegeleverd. De winkelprijs is € 21.90, bij Stampie betaalt u de speciale ledenprijs van € 18.90.

Stampie
Ton van der Wurff

e-mail: info@stampie.nl
telefoon: 06-28125774

Ieder lid van Postfris '68 dat een nieuw lid aanbrengt ontvangt een kadobon van € 10,--!

Watermerken, een zoektocht?

In de bijdragen die ik maandelijks voor u maak is het opletten geblazen dat ik niet in herhalingen verval. In een eerdere bijdrage had ik eens de vraag gesteld, waar zou u iets over willen zien, als artikel. Helaas heeft die oproep geen reacties laten zien. Jammer, dus zult u het moeten doen met wat ik bedenken om over te schrijven. Over alles wat ik schrijf moet ik, meestal via internet, informatie opzoeken om deze met u te delen. Sommige onderwerpen zijn op internet lastig te vinden. Eén daarvan zijn de verschillende watermerken die in onze postzegelwereld gebruikt worden. Een pittig onderwerp. Natuurlijk, voor diegenen die een bepaald verzamelgebied hebben geeft de catalogus meestal goed informatie. Sinds kort ben ik in bezit, via Stampie, van een Michel Duitsland-Special catalogus. Tot mijn verrassing vond ik in deze catalogus een vouwblad met alle watermerken die in de behandelde gebieden voorkomen. Het zijn veel gebieden dus ook veel watermerken. Ik heb ze voor u geteld, het zijn er maar liefst 65. Het bijzondere is dat bij onderzoek van de postzegels op deze watermerken er watermerken zijn die moeilijk te onderscheiden zijn. Om die uitdaging te lijf te gaan maak ik gebruik van de Signoscope. Op internet staat als adviesprijs € 215,00, zie afbeelding. Als u interesse hebt kunt u dit beter doen via Stampie. Soms is deze watermerkzoeker niet voldoende om het watermerk goed te determineren. Dan is de laatste redding in een vluchtige vloeistof, zoals wasbenzine, op een bij voorkeur zwarte ondergrond. Voor rokers onder ons, even oppassen met brandbare stoffen. Deze methode alleen gebruiken als het echt niet anders kan. De postzegel kan, onder bepaalde omstandigheden, vervuild raken.

Voor uw collectie Nederland heeft u dit niet nodig. Als ik het goed heb zijn er weinig watermerken te vinden. Eén posthoorn in de eerste emissie van 1852. In de velrand kwam het watermerk POSTZEGEL voor. Vanzelf mogen we het watermerk ringen niet vergeten. In de nooduitgifte van Curaçao komt een fabriekswatermerk voor. In het vel papier bevindt zich woord ELDORADO, zodat u een deel van dit woord terug kunt vinden in deze postzegel.

Maar dat lijkt een uitzondering doordat in Nederland bijna alle zegels, zeker vroeger, bij Enschedé & Zn gedrukt zijn. In andere landen is vaker van meerdere drukkerijen gebruik gemaakt zodat ook het papier geregeld bij andere leveranciers vandaan is gekomen. Vooral dit is de belangrijkste reden dat er in sommige landen veel, en in andere landen nauwelijks verschillende watermerken voorkwamen. Het watermerk moet u zien als een belangrijk echtheidskenmerk. Tegenwoordig zijn de echtheidskenmerken vooral in de druktechnieken terug te vinden.

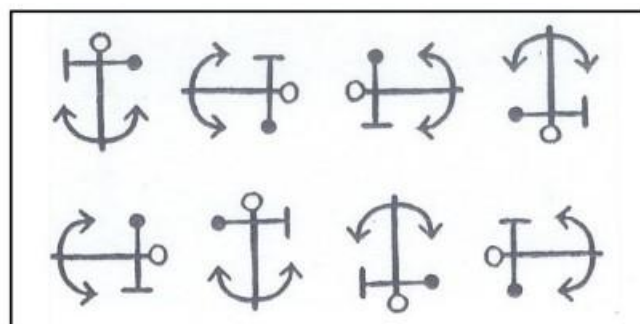
Een watermerk wordt aangebracht bij de productie van het papier. Van brons of koperdraad worden figuren gemaakt. Door een watermerkwals worden deze figuren in het nog vochtige papier gedrukt. Dit alles om te voorkomen dat het papier vervalst wordt. De eerste postzegel uitgerust met een watermerk was de Penny Black in 1840. Het watermerk was een kroontje in het papier.

Er bestaan ook velwatermerken. Daarbij verschijnt er een deel van het watermerk in de postzegel, net zoals bij de noodzegel van Curaçao. Alleen dit watermerkvel is het vel uit 1900 van

Roemenië. Dit watermerk is verdeeld over 25 zegels. Een ware uitdaging om deze bij elkaar te krijgen. Er bestaan ook watermerken die u terug kunt vinden in de postzegels die afhankelijk zijn van hoe het papier in de drukpers gezet is.

Een sprekend voorbeeld is het anker watermerk. Daarmee kunnen 8 verschillende posities getoond worden.

Kan er in zijn algemeenheid wat gezegd worden welke watermerken er voorkomen in de verschillende verzamelgebieden? Zoals al eerder vermeldt zou u in de desbetreffende catalogi moeten kunnen vinden welke zegels van een watermerk voorzien zijn. Bij Michel catalogi is het een goede gewoonte om bij de eerste pagina waar een bepaald land begint er een overzicht van de diverse watermerken te vinden is. In dat verband is het jammer dat de Speciaal Nederland catalogus van de NVPH er voor gekozen heeft om deze informatie te verstoppert in de tekst op de plek waar het papier wordt behandeld waar de betreffende zegel op gedrukt is. Het is wel aanwezig maar het is soms zoeken geblazen. Met andere catalogi heb ik te weinig ervaring om daarover te schrijven. Iedere verzamelaar die rekening wil houden met eventuele watermerkverschillen kan daar zelf onderzoek naar doen. Feit is dat in voorkomende gevallen er grote verschillen in waarde van de zegel kunnen zijn. Een bekend voorbeeld zijn de cijferzegels van 1921. De eerste is gedrukt op papier met als watermerk ruiten en de tweede identieke serie is gedrukt op papier met als watermerk wafelen. Bij de waarden van 5, 10, 15 en 30 pf zijn de zegels van de 2^e serie ten opzichte van de 1^e honderden euro's meer waard.

Dit zijn inderdaad de zegels met watermerk wafels. Of ze echt zijn kan alleen bepaald worden door een keuringsmeester die moet beoordelen of de stempels echt zijn. Op grond van de afstempelingen zijn de zegels van 10 en 30 Pf verdacht. De eindigheid van gebruik van deze zegel liep af in december 1922. U ziet: er is voldoende reden om alert te zijn op de aanwezigheid van watermerken. In dit geval is de afstempeling in combinatie met een keurmerk ook bepalend voor de handelswaarde.

Ook in postwaardestukken kunt u watermerken aantreffen. Als u in de postwaarden catalogi gaat zoeken komt u genoeg tegen, dus ook daar kan het nodige gevonden worden.

Overigens is in februari 2006 door Daan Koelwijn als lid van de NVTF (Nederlandse Vereniging Thematische Filatelie) een artikel verschenen die u via de onderstaande link kan terugvinden. Daarin vindt u nog meer voorbeelden van diverse watermerken en de nodige landen waar dit soort watermerken te vinden zijn.
[2006-1 Watermerk.pdf \(nvtf.nl\)](#)

Bronnen: [Safe watermerkzoeker Signoscope T 1 - collectura](#); NVPH catalogus [penny black stamps - Bing images](#); NVTF

Jan Sangers

Adrianus VI, de Nederlandse paus zonder Nederlandse postzegel

Foto 1 Geboortehuis van Adriaan Boeyens; later een Meisjesschool

Op 2 maart 1459 wordt in een huis op de hoek van de Brandstraat en de Oudegracht in Utrecht Adriaan Floriszoon Boeyens geboren. Adriaan volgt zijn eerste onderwijs aan de Latijnse school in Utrecht om vervolgens bij de Latijnse school in Zwolle verder te gaan. In 1476 gaat hij vrije kunsten studeren aan de Universiteit van Leuven. Twee jaar later is hij afgestudeerd en gaat daarin lesgeven. Tegelijkertijd start hij een theologische studie aan dezelfde universiteit.

In 1490 wordt hij tot priester gewijd en zetelt in het kapittel van de Leuvense Sint-Pieterskerk. Naast verschillende nevenfuncties is hij ook kanunnik in

Foto 2 Postzegel uitgegeven door België op 31-08-1959 tgv 500e geboortedag van Adriaan VI naar een schilderij van Jan van Scorel

Utrecht.

Bij keizer Maximiliaan I valt hij op door zijn vroomheid en in 1507 vraagt hij Adriaan leermeester te worden voor zijn kleinzoon, de latere Karel V, die in Leuven bij zijn tante, Margaretha van Oostenrijk, woont.

Als in 1512 blijkt, dat Ferdinand II van Aragon per testament de broer van Karel, Ferdinand, aanwijst als

Foto 3 "Paus Adrianus" aangebracht op de gevel van het geboortehuis

zijn opvolger, vraagt Karel Adriaan om bij Ferdinand II te bewerkstelligen, dat hij als oudste van de twee broers als opvolger kan worden aangewezen. En inderdaad, als Ferdinand in 1516 komt te overlijden, wordt hij door Karel opgevolgd. Als dank wordt Adriaan aangesteld als gezant bij de kroon van Castilië.

Foto 4 Paushuize

In 1516 wordt hij bisschop van Tortosa en wordt Karel koning van Spanje.

In 1517 wordt Adriaan kardinaal en wordt hij regeringsleider van Spanje. In datzelfde jaar laat hij in Utrecht een huis bouwen, het latere Paushuize, waarin hij echter nooit komt te wonen.

Karel wordt in 1520 tot keizer Karel V gekroond. Adriaan wordt regent van Spanje, maar vindt de politiek helemaal niet leuk en wil terug naar Leuven. Bovendien willen de Spanjaarden liever een Spanjaard als regent.

Dan sterft plotseling paus Leo X, die een geheel lege schatkist in het Vaticaan achterlaat. Het conclaaf voor een nieuwe paus was erg moeizaam. Er is veel rijd, rivaliteit en onenigheid en de kardinalen zijn verdeeld in aanhangers van de Franse koning Frans I en aanhangers van Spaanse keizer Karel V. Om uit de impasse te geraken wordt

voorgesteld een kardinaal te kiezen, die niet aanwezig is op het conclaaf. Het voorstel wordt snel omarmd door de meerderheid en Adriaan wordt tot paus gekozen.

Adrianus was niet blij met zijn benoeming, maar voelde het toch als zijn plicht om hier aan gevolg te geven. Na een reis over de Middellandse Zee van drie weken komt hij aan in Rome. Op 31 augustus 1522 wordt hij tot paus Adrianus VI gekroond.

Al snel blijkt, dat hij een afkeer heeft van alle pracht en praal. Zijn soberheid staat in schril contrast met zijn voorganger Leo X. Hij is streng en vroom, waardoor hij zich niet geliefd maakt. Hij heeft zich voorgenomen om de Kerk te hervormen, de Reformatie een halt toe te roepen en een christelijk blok te vormen tegen een invasie van de Turken in Europa, maar geen van zijn voornemens kon hij verwezenlijken. Door zijn Nederlandse kokkin, de aanstelling van Jan van Scorel

als conservator van de pauselijke verzamelingen en benoeming van een paar Nederlandse raadgevers jaagt hij veel Italianen tegen zich in het harnas.

Op 5 augustus 1523 wordt hij plotseling ernstig ziek, op 5 september verschijnt hij voor de laatste keer in het openbaar en op 14 september 1523 sterft hij.

Adriaan Boeijens is tot nu toe de enige Nederlandse paus. Na hem kwamen alleen Italiaanse pausen tot in 1978 de Pool Karol Wojtyła tot paus wordt benoemd. Het is dan ook raar, dat er in 2022, 500 jaar na zijn benoeming tot paus, geen postzegel door Postnl aan hem gewijd wordt.

Foto 6 Postzegel van Vaticaanstad uitgegeven op 22-02-2022 tgv de 500e verjaardag van de kroning van Adriaan Boeyens tot paus Adrianus VI

Foto 5 Standbeeld van Adrianus VI voor Paushuize

Ton van der Wurff

Bron: Wikipedia; Colnect

Eigen foto's Geboortehuis en Paushuize

Voor vragen en opmerkingen over....

- informatie op de website: neemt u contact op met de voorzitter;
- de rondzending: neemt u contact op met het hoofd rondzendverkeer;
- de veiling en/of niet verkochte kavels: neemt u contact op met de veilingmeester;
- uw lidmaatschap: neemt u contact op met de ledenadministrateur.

Namen en telefoonnummers kunt u vinden op onze site onder menu optie 'Vereniging' > Bestuur.